

Valgreinar

A

LØGTINGSVALIÐ 2011

Jógvan Thomsen

Valevni Fólkafløksins

Eingin politikkur er ævigt støðugur. Eingin avgerð ella mannagongd er ævigt tann besta. Tað sama er galdandi viðvíkjandi okkara høvuðsvinnu. Fiskidagaskipan okkara var slóðbrótandi tá hon bleiv sett í verk, og var hon, um ikki tann besta í heiminum, so millum tær fremstu tá tað kemur til veiðutrýst, burðardýgd og lønsemi fyri bæði vinnu og samfelag.

Einki varar ævigt

Men, nú eru fyrbrigdið ið kundu týtt á at fiskidagaskipanin ikki longur er tann besta skipanin vit kundu havt her á landið. Tíðin er óivað komin til at orða ein nýggja politik fyri høvuðsvinnu okkara. Tó skal hettar gerast við skynsemi og í samstarvi við reiðarar, fiskimenn, figgingarstovnar og fiskivinnuna á landi. Hettar er neyðugt fyri ikki at koma okkum í óneyðugt óføri eins og samgongan hevur gjørt í ár. “Gamla” fiskidagaskipanin er enn ljósár frægari enn glantrileikur makrelsamgongunar, við sínum uppboðsølum, brúkskyldum og friðingum. Hesar hava ikki ført til annað enn ótryggleika, vánaligari figgingarmøguleikum og kapitalminking í vinnunið umfram

at hava ført til olympiskt fiskarí til vánaligar prísir.

Forsprákarar av nýggju skipanini vísa áhaldandi á, at her eru komin nógv fleiri tons av makreli til lands við nýggju fiskisamtyktini enn nakrantíð áður. Jú, men tað er ongantið blivin fiskaður so nógvur makrelur her um leiðir áður. Bert takka verið Jacob Vestergaard og Fólka-flokkinum eiga vit Føroyingar hesa stóru makrelkvotu at gagnnýta. Við gleðistárum vísa tey eisini á tær milliónirnar ið landskassin hevur fingi burturúr uppboðsølunið av makrelinum. Jú, men enn havi eg onga uppgerð sæð, ið vísur á økt lønsemi hjá fiskiskipum okkara. Manningarnar fáa løn hóast fiskurin fyri stór-an part er blivin seldur til

útlendingar at fiska, virka og selja aftur. Øll virðisøkingin, ið hevði kunna givið landið og borgarum okkara millióna, um ikki milliarda virðir meira enn uppboðsøluvinningin, liggur av makrelsamgongunar hondum hjá útlendingum. Ikki hugsar Makrelsamgongan um at allur vinningur teirra til landskassan, er missur hjá verkafólkinum kring land okkara. Hvør króna, ið samgongan, saman við Tjóðveldi, hevur vundið burturúr fiskivinnu okkara í ár, eru krónur ið av somu orsök ikki eru tøkar til at gjalda í lønum og vinningsbýti hjá vinnunið og tí ikki koma handilslívinum, flutningsvinnunum og tænastruvinnunum til góðar. Ei heldur koma hesar milliónir at

hjálpá flakakvinnum og monnum okkara, ið standa uttan arbeiði tí útlendingar nú gera teirra arbeiði til kinesiskar slavulønir. Einasti tanki teirra tykist hava verið at fáa sum mest í Landskassan, ikki um livikor hjá vanligu fólki okkara.

Nú Javnaðarflokkurin hevur boða frá landsfundarsamtykt, har teirra niðurstaða er at Føroyingar í stuttum skulu gjalda meira fyri minni, beri eg stóran ótta fyri landið og samfelagið okkara.

Tað tykist ikki sum at vinstravongurin í Føroyskum politikki dugur at skilja, at um tey geva fólkinum eina krónu við høggru hond, meðan tey krevja fimm krónur frá vinnulívinum við vinstru hond, so kemur einstaki borgarin at gjalda einar átta

krónur eyka tá tað kemur til stykki. Fólk og vinna okkara megna ikki at gjalda eitt oyra meira til ørvitisætlanir teirra. Vit mugu steðga hesum áhaldandi óskilinum, og síggja í eygunið, at samfelag okkara má brótask upp av nýggjum.

Tað nyttar einki longur at koma rennandi við vælkenda plenuklappararnum hvørja ferð okkurt skal eitast at sparast. Vit mugu endurbyggja samfelag okkara, og taka tey tøk ið krevjast, til at fáa eitt vælverkandi vælferðarsamfelag, sum fólkið eisini hevur ráð til at liva og virka í.

Eg heiti tí á tykkum øll, veljið Fólkaflokkin til komandi Løgtingsval. Latið okkum saman endurreisa hettar avbera vakra og stolta land okkara.

B

LØGTINGSVALIÐ 2011

Johan Dahl

Landstýrismaður við Fiski- og Vinnumálum

Mangan hevur verið ført fram, at uppbytið í skipabólkar í lóggávu okkara kann virka darvandi fyri tillagingum av flotanum, við tí fyri eyga at betra um kappingarføri í síni heild.

Sjálvur eri eg samdur við fleiri sjónarmiðum hesum viðkomandi, og loyvi mær tískil við hesum at vísa á, at fleiri átøk eru tikin og í næstum vera fleiri broytingar framdar. Allar hava til endamáls at broyta bólkauppbytið, soleiðis at vinnan kann gera tillagingar til frama fyri betri kappingarføri.

Feskfiskatrolarar.

Broytingar eru gjørdar í bólki 1 og 2, soleiðis at øll skip í bólkunum nú kunna partrola. Hetta gevur stórar sparingar bæði í oljunýtslu og til reiðskap. Somuleiðis vóru seinastu tillagingarnar

Um bólkauppbyti og betri kappingarføri

gjørdar nú í summar, ið tryggja, at rættindi kunna flytast millum øll før, ið eru partar av hesum bólkum. Samfingið so tryggja nevndu broytingar munandi meira smidligari tillaging, ið tryggjar grundarlag fyri skynsamari rakstri og harvið betri kappingarføri.

Línuskip

Ásetingin í kunngerð viðvíkjandi útskipting av skipum í bólki 3, línuskip yvir 110 tons, er nú broytt í sambandi við, tá veiðiloyvi verður flutt millum skip í hesum bólk.

Treytin í verandi manna-gongd fyri, at skip í hesum bólki kann skiftast út er, at nýggja skipið ikki er størri enn skipið, tað verður skift út við. Hetta verður gjørt við støði í mátunum: Longd (L) x Breidd (B) x Dýpi (D), t.e. so-nevnda “rúmmetur-reglan”.

Henda mannagongd verður nú broytt soleiðis, at bólkur 3, línuskip, verður undantikin rúmmetur-regluni.

Grundgevingarnar fyri nevndu broyting eru millum annað:

1. Ísfiskalínuflothin er gamal og hevur tørv á menning tøkniliga, men eisini á annan hátt, soleiðis at pláss til manningarrúm og dekspláss annars verður størri.

2. Størri dekspláss gevur betri móguleikar fyri betri gagnnýtslu av veiðuni, soleiðis at góðskan kann gerast betur, eins og at allar hjávørur somuleiðis kunnu koma til haldar.

3. Størri dekspláss gevur eisini móguleikar fyri virðisøking, antin við atlit at, at veiðan kann frystast umborð eins og, at hon heilt ella lutvíst kann framleiðast umborð.

4. Samanumtikið geva størri dekspláss og betri manningarrúm grundarlag fyri eini meira kappingarførari vinnu.

Samanumtikið verður mett, at núverandi áseting um flytan av veiðiloyvum er forðandi fyri menning av nevnda parti av ísfiskaflothanum. Samstundis verður spurningur settur við, um mannagongdin (LongdxBreiddxDýpi) hevur nakað endamál við atlit at stýring av fiskiorkuni júst fyri nevnda høvuðsbólk, bólkur 3, í fiskidagaskipanini.

Smærri og størri útróðrarbátar

Í nærmastu framtíð eigur býtið millum øll fiskifør undir 110 tons at vera endurskoðað.

Sum sagt, so er ásetingin í sambandi við útskipting av línuskipum í bólki 3 munandi

smidligari eftir nevndu broyting um rúmmetrarnar.

Ein annar táttur í stýringini av veiðitrýstinum av toski og hýsu hevur ofta havt til endamáls at flyta fiskiorku longur út á. Eitt uppskot í hesum sambandi er at geva línuskipum í bólki 3 móguleika at keypa dagar úr bólki 4B, men tó ikki øvugt.

Viðvíkjandi fiskiførur undir 40 tons eigur býtið millum útróðrarbátar í bólki 4A (15-40 tons) og teir størru bátarnar í bólki 5 at vera endurskoðað. Teir størru bátarnir í bólki 5, sum veiða við línu, kunna vera fluttir bólk 4A. Allir teir størru bátarnir í bólki 5A, sum royna við línu, hava ein rakstur, sum í stóran mun kann sammetast við raksturin í bólki 4A, og tí er grundarlag, at lýsa hesar bátar sum verandi í sama bólki. Bátarnir, ið vera fluttir úr bólki 5, vera fluttir við døgum samsvarandi til dømis 80 dagar fyri bátin. Í hesum málið er týðandi, at mørkin eru neyv, sum allýsa nær bátar vera fluttir. Eftir míni meting er hetta ikki trupulleiki, men tað verður ov drúgt at viðgera hetta í grein sum hesi.

Bátarnir, ið vera eftir í bólki 5, skula í størst mugu-

ligan mun bert royna við snellu. Móguleikarnir eiga at vera kannaðir, hvør ásetingar kunna gerast – innan eitt nú uppgerð av døgum – sum eggja bátaeigarum at veiða við snellu í størrri mun enn línu.

Onnur átøk

Fiskivinnupolitikkurin seinastu tíðina hevur havt til endamáls at tryggja grundarlag fyri vøkstri í hýsu- og toskastovninum. Tí eru fleiri friðingar settar í verk.

Tó skal havast í huga, at onnur gagnnýtsla kann vera mógulig, samstundis sum hædd verður tikin fyri at verja smáa toskin og hýsuna.

Eitt dømi hesum viðvíkjandi er garnafiskiskapur eftir havtasku. Kannast skal, um slíkur fiskiskapur ikki er móguligur, samstundis sum hædd er tikin fyri øllum friðingum og endamálum teirra.

Um so verður, at onkur fiskifør í bólki 4 kunna fara á garnaveiðu, so kann í slíkari ætlan vera ásett, at dagarnir hjá bólkinum vera skornir samsvarandi og harvið lætnar veiðitrýstið á tosk og hýsu tilsvareandi.

Hagreiðing og framleiðsla

Ásetingin í dagsins lóggávu,

um at virking umborð á skipum undir føroyskum flaggi í føroyskum sjógvi bert kann fara fram eftir góðkenning frá landsstýrismanninum, verður strikað. Allar forðingar fyri virking umborð verða tiknar burtur, soleiðis at vinnan frítt kann avgera, um veiðan skal kølast (ísast), frystast og/ella framleiðast umborð. Týðandi er, at slík áseting beinleiðis verður staðfest í lógini sum ein varandi karmur, heldur enn ein áseting, ið er tengd at einum landsstýrissfólki.

Søla av rávøru við meira

Krøv til sølu av rávøru verða endurskoðað og takast burtur, har tey virka forðandi fyri smidligum handilsskapi. Uppboðssølu kravið í sambandi við **útflutning av heilum fiski** eigur móguliga at verða avtikið, og í **staðin kundi “kai-kant reglan” virka**, tó bert fyri rávørur. Í sambandi við nýgerð, og betri móguleikum at fáa størrri skip inn í flotan, er týðandi, at krøv verða sett til nýggju førini, soleiðis at hædd verður tikin fyri meirgóðsking umborð, eins og at allar hjávørur verða fingnar til haldar.